

Sprawozdanie z zajęć w ramach pilotażu programu *Kształtowanie przestrzeni*.

Prowadzący zajęcia: Piotr Ochmiński

Liczba uczniów biorących udział w programie: 16

Zajęcia odbywają się w blokach lekcyjnych po zajęciach obowiązkowych i w dni wolne od zajęć.

Spotkanie trzecie:

Czas trwania zajęć 2 godziny

Data realizacji 21.05.2013 godz. 14:00-16:00

Zajęcia według scenariusza – Lekcja 6 moduł B

Temat spotkania: Pochodzenie mojej społeczności.

1. Na początku uczniowie zostali podzieleni na grupy dwuosobowe. Każda z nich otrzymała kilka definicji słowa „społeczność” i miała za zadanie utworzyć z nich wszystkich jedno, najbardziej pełne wyjaśnienie terminu. Następnie grupy prezentowały efekty swojej pracy i dokonały wyboru najlepszej definicji. Przyjęto iż, przez *społeczność* rozumieć będziemy zbiorowość ludzi żyjących na terenie naszego miasta, należących do środowiska społecznego połączonego wspólną kulturą, tożsamością historyczną; ludzi żyjących w jednej zbiorowości ludzkiej i oddziaływujących wzajemnie na swój rozwój społeczny, kulturowy i materialny.

Rysunek 1. Zabawa w planowanie osady - praca grupowa.

Rysunek 2. Makieta miasta Lublina XIV w.

2. Bazując na wiedzy nabytej na poprzednich zajęciach uczniowie uzupełnili arkusz pracy B7 w części dotyczącej geografii fizycznej Koziego Grodu. Klimat, temperaturę i inne czynniki uczniowie sprawdzili podczas zajęć wykorzystując zasoby internetowe.

3. Następnie uczniowie na podstawie dokumentacji zgromadzonej i opracowanej przez Ośrodek Brama Grodzka Teatr NN określili, że człowiek mieszka tu nieprzerwanie od V w. n. e., zaś od VI w. na Wzgórzu Czwartkowym wykształcił się ośrodek miejski. Od VIII w. możemy mówić o osadnictwie na Wzgórzu Staromiejskim.

Prawdopodobnie pod koniec X w. Lublin został włączony do państwa Piastów. W celu wizualizacji tych historycznych faktów powstawania naszej społeczności uczniowie odbyli wirtualną wycieczkę po Lublinie. Zapoznali się z przykładami architektury okresu polokacyjnego (1317-1447). Dzięki temu utrwaliли sobie obraz miasta wraz z jego fortyfikacjami oraz wyglądem Wzgórza Zamkowego.

20-107 Lublin, ul. Farbiarska 8, tel. 81 532 65 12 e-mail: pocza@zs11.lublin.eu

Zapoznali się także z fotokopiami oryginałów aktów prawnych, ich tłumaczeniami i komentarzami, które zostały zgromadzone w Archiwum Państwowym w Lublinie.

4. Kolejnym krokiem w poznawaniu miasta było przedstawienie map, planów i dokumentów z poszczególnych epok historycznych. Następnie każdy z uczniów otrzymał informacje co do lokalizacji i czasu przybycia do Lublina różnych zakonów. Na podstawie tych wiadomości gimnazjaliści mieli umiejscowić na planie miasta położenie klasztorów oraz zastanowić się nad ich znaczeniem dla rozwoju miasta i okolicy.

5. Podobne zadanie wykonywali uczniowie w odniesieniu do świątyni różnych wyznań istniejących dawniej i dziś w centrum naszego grodu. Wnioski, które udało im się sformułować po wykonaniu

Rysunek 3 i 4. Ćwiczenie – rozmieszczanie klasztorów na planie.

tego ćwiczenia, były dla młodzieży zaskoczeniem. Uczniowie uświadomili sobie, że ich miasto już od XIV wieku było miejsce współistnienia wielu kultur, które znacząco wpływały na rozwój i architekturę Lublina. Obok licznych kościołów katolickich wznoszono tu także cerkwie, synagogi i zbory różnych gałęzi reformacji.

6. Jedno z pytań jakie zamieszczone zostało w arkuszu B7 dotyczy dawnych obiektów przemysłowych znajdujących się na terenie omawianej miejscowości oraz ich wpływu na społeczność lokalną. Zapytani uczestnicy zajęć bez wahania

odpowiedzieli, iż nieopodal szkoły, niemalże w centrum miasta znajduje się „stary browar”, a z boiskiem szkolnym graniczy „jakaś stara fabryka albo duży dawny magazyn”. W ten sposób uczniowie intuicyjne wymieni ruiny starej farbiarni znajdującej się tuż obok szkoły przy ulicy Farbiarskiej. Kolejnym elementem zajęć było wyświetlenie na rzutniku kilku uprzednio przygotowanych zdjęć, obrazujących te dwa obiekty. Zadaniem uczniów była wyszukanie w Internecie odpowiedzi na pytania dotyczące tych obiektów: Kto? Kiedy i dlaczego? Po co? Odpowiedzi pojawiły się szybko i były dla uczniów dość zaskakujące. Stary browar to dawny kościół św. Kazimierza i zespół klasztorny

Rysunek 5. Fotografia wykonana przez Irinę - widok komina dawnej słodowni przez ruiny farbiarni.

20-107 Lublin, ul. Farbiarska 8, tel. 81 532 65 12 e-mail: poczta@zs11.lublin.eu

reformatorów, który istniał do 1820 roku. W 1844 roku kupił go Karol Rudolf Vetter i przebudował na nowoczesny – jak na tamte czasy – browar. W 1892 jego synowie August i Juliusz pobudowali przy ulicy Misjonarskiej nowoczesną słodownię, która dziś graniczy z naszą szkołą. Uczniowie zauważyli również to, iż sąsiednia szkoła ekonomiczna nosi imię Vettera. Dowiedzieli się, że powstała jako szkoła handlowa już 1860 roku, a jej głównymi fundatorami byli bracia Vetterowie. Sam Karol Vetter pochodził z Poznania i był gorliwym członkiem zboru kościoła ewangelicko-reformowanego. Przez wiele lat przewodniczył kolegium tegoż kościoła w Lublinie, a dokonania jego rodziny na stałe wpisały się w historię miasta.

7. Na zakończenie uczniowie stwierdzili, że Lublin to miasto o bardzo bogatej i złożonej historii. Społeczność Koziego Grodu wywodzi się z różnych kultur, a sam Lublin był miastem kulturowego pogranicza. Miasto znajdowało się na pograniczu polskich ziem etnicznych, było znaczącym ośrodkiem handlu na przecięciu ważnych szlaków kupieckich.

Zalety:

- Poznawanie korzeni lokalnego społeczeństwa, jego kultury i historii Śledzenia przemian i wpływów różnych kultur i religii znacznie pogłębiło więzi uczniów z dzielnicą, w której się wychowali. Ponadto część uczniów zainteresowała się historycznymi ciekawostkami, które działy się na ich podwórkach, ulicach, otaczających ich parkach i skwerach.

Wady:

- Potrzebne bardzo duże zaangażowanie od strony prowadzącego w przygotowanie tych zajęć.
- Arkusz pracy B7: *Moja społeczność – historia i geografia* zawiera wiele pytań często przekraczających możliwości percepcyjne młodzieży gimnazjalnej. Dzieci pracujące nad tym arkuszem często nie rozumiały istoty pytań lub raczej nie potrafiły właściwie uzasadnić swoich często intuicyjnych odpowiedzi, np. dlaczego dany budynek przestał pełnić tę rolę?
- Pytań w arkuszu jest zbyt dużo, by można było wyczerpująco na wszystkie odpowiedzieć, nawet korzystając z różnych źródeł.
- Atrakcyjność tej lekcji zależy nie tylko od pomysłowości prowadzącego, ale przede wszystkim od historii społeczeństwa zamieszkującego dane tereny (*z pustego i Salomon nie naleje*).